

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. IX-2112 2, 3, 12, 13, 25, 26, 32, 33,
38, 39, 40¹, 87, 104², 126, 139, 140, 164 STRAIPSNIŲ, PRIEDO PAKEITIMO IR
ĮSTATYMO PAPILDYMO 61³ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS**

2022 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. **Apibendrintas mokesčio įstatymo paaiškinimas** – centrinio mokesčių administratoriaus arba kitos šiuo Įstatymu tam įgaliotos institucijos pateikta nuomonė, kaip mokesčių administratorius ar minėta institucija supranta ir taiko mokesčio įstatymo nuostatas.“

2. Pakeisti 2 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. **Asmuo** – fizinis asmuo, juridinis asmuo, įskaitant bet kokią kitą organizaciją, kuri pagal Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės įstatymus pripažįstama teisės subjektu, investicijų fondas, pensijų fondas.“

2 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Šio straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas dėl mokesčių įstatymų įsigaliojimo termino netaikomas teisės aktams, kurie derinami su Europos Sąjungos teisės aktų nuostatomis, Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymams, reikalingiems susidarius išskirtinėms aplinkybėms, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme, kai šie mokesčių įstatymai reikalingi nepaprastosios padėties įvedimo tikslams pasiekti ar valstybės gynybai, kitoms gyvybiškai svarbioms valstybės funkcijoms mobilizacijos ar karo padėties metu atlikti, taip pat mokesčių įstatymams, nenurodytiems šio straipsnio 3 dalyje (mokesčių įstatymams, iš esmės nekeičiantiems apmokestinimo tam tikru mokesčiu tvarkos ar apmokestinimo teisinio reglamentavimo ir taikymo principų, įskaitant mokesčių įstatymus, kurie priimami atsižvelgiant į reguliariai Vyriausybės nustatomus dydžius, ir mokesčių įstatymus, kuriais tobulinama teisės technika).“

3 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Apibendrintus mokesčių įstatymų paaiškinimus teikia ir skelbia Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos. Aplinkos ministerijos ar jos įgaliotos institucijos, Lietuvos Respublikos muitinės bei Žemės ūkio ministerijos ar jos įgaliotos institucijos administruojamų mokesčių įstatymų apibendrintus paaiškinimus teikia ir skelbia atitinkamai Aplinkos ministerija, Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) bei Žemės ūkio ministerija.“

4 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusiu galios 13 straipsnio 14 punktą.

2. Pripažinti netekusiu galios 13 straipsnio 26 punktą.

5 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 25 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) teikia apibendrintus mokesčių įstatymų paaiškinimus;“.

2. Papildyti 25 straipsnio 1 dalį 21 punktu:

„21) analizuoja mokestines rizikas ir mokesčių mokėtojų elgseną, įgyvendina mokestinių prievolių nevykdymo prevenciją.“

6 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Papildyti 26 straipsnio 1 dalį 13 punktu:

„13) analizuoja mokestines rizikas ir mokesčių mokėtojų elgseną, įgyvendina mokestinių prievolių nevykdymo prevenciją.“

7 straipsnis. 32 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 32 straipsnį nauju 8 punktu:

„8) užtikrinti, kad būtų laikomasi asmens duomenų tvarkymo reikalavimų, ir įgyvendinti tinkamas technines ir organizacines duomenų saugumo priemones ir kitas 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) duomenų valdytojai nustatytas prievolės;“.

2. Buvusį 32 straipsnio 8 punktą laikyti 9 punktu.

8 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 33 straipsnio 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) gauti iš asmenų, tarp jų iš kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigų, mokesčių administravimo ir kitoms teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti reikiamus duomenis ir dokumentų nuorašus, kompiuterinių laikmenų duomenis (kopijas) apie to arba kitų konkrečiai įvardytų asmenų, įskaitant naudos gavėjus, turtą, pajamas, išlaidas ir veiklą, naudotis savo ir kitų juridinių asmenų valdomų ar tvarkomų registru, duomenų bazių informacija;“.

2. Pakeisti 33 straipsnio 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) laikinai paimti iš mokesčių mokėtojo finansinės apskaitos (toliau – apskaita), sandorių ir kitus mokesčių apskaičiavimo teisingumo patikrinimui ir mokestiniam tyrimui ar mokestiniam patikrinimui atlikti reikalingus dokumentus;“.

3. Pakeisti 33 straipsnio 12 punktą ir jį išdėstyti taip:

„12) kai kyla įtarimas, kad pažeidžiami teisės aktai, už kurių įgyvendinimą atsakingas mokesčių administratorius, centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta operatyvaus patikrinimo atlikimo tvarka ir atvejais, kartu su kitomis kompetentingomis valstybės institucijomis arba savarankiškai stabdyti transporto priemones, jas tikrinti; sulaikyti ir tikrinti prekes bei jų dokumentus;“.

4. Papildyti 33 straipsnį nauju 22 punktu:

„22) užkardydamas galimai neteisėtus asmenų veiksmus ir saugodamas valstybės finansų sistemą nuo galimo piktnaudžiavimo ir sukčiavimo, analizuodamas mokestines rizikas ir mokesčių mokėtojų elgseną, nustatydamas kontrolės prioritetus, administruodamas pridėtinės vertės mokestį ir vykdydamas pridėtinės vertės mokesčio skirtumo grąžinimo kontrolę, atlikdamas mokestinį tyrimą ir (ar) mokestinį patikrinimą, vykdydamas susitarimo dėl mokesčio ir su juo susijusių sumų dydžio procedūrą, taip pat administruodamas savo kompetencijai priskirtinus mokesčius, gauti, atsižvelgiant į konkretų asmens duomenų gavimo poreikį, įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro duomenis apie fiziniams ir juridiniams asmenims pradėtus ikiteisminius tyrimus, fiziniams ir juridiniams asmenims priimtus ir įsiteisėjusius apkaltinamuosius nuosprendžius už sukčiavimą, neteisėtą praturtėjimą, nusikalstamas veikas ekonomikai ir verslo tvarkai, nusikalstamas veikas finansų sistemai;“.

5. Buvusį 33 straipsnio 22 punktą laikyti 23 punktu.

9 straipsnis. 38 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 38 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„38 straipsnis. Informacijos apie mokesčių mokėtoją slaptumas, asmens duomenų apsauga ir viešinimas“.

2. Pakeisti 38 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Paslapyje nelaikoma tokia informacija:

1) mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris (išskyrus fizinio asmens kodą), taip pat atskiruose registruose, informacinėse sistemose ar taikomose programinėse priemonėse suteikti asmens, kuris yra mokesčių mokėtojas, identifikaciniai numeriai (išskyrus fizinio asmens kodą);

2) įregistravimo į mokesčių mokėtojų registrą ir į kitus registrus, informacines sistemas ar taikomas programines priemones bei kitus šaltinius, kuriuose suteikiami identifikaciniai numeriai, datos, taip pat išregistravimo datos;

3) mokesčių mokėtojo (išskyrus fizinį asmenį) sumokėtų (įskaitytų) mokesčių sumos. Mokesčių mokėtojo – fizinio asmens sumokėtų (įskaitytų) mokesčių sumos nelaikomos paslapyje įstatymų nustatytais atvejais;

4) mokesčių mokėtojo (išskyrus fizinį asmenį) mokestinės nepriemokos sumos. Mokesčių mokėtojo – fizinio asmens mokestinės nepriemokos sumos nelaikomos paslapyje įstatymuose nustatytais atvejais;

5) informacija apie atliekamo mokesčių mokėtojo mokestinio tyrimo ir (ar) mokestinio patikrinimo faktą, taip pat informacija, susijusi su mokesčių teisės aktų pažeidimais, kai mokesčių mokėtojo kaltė už mokesčio įstatymo pažeidimus įrodyta. Mokesčių mokėtojo kaltė laikoma įrodyta, kai mokesčių mokėtojas per įstatymų nustatytus terminus ir tvarka neapskundė mokesčių administratoriaus veiksmų arba kai apskundus mokesčių administratoriaus veiksmus skundą nagrinėjanti institucija savo sprendimu jų nepripažįsta neteisėtais ir tokio sprendimo mokesčių mokėtojas įstatymų nustatytais terminais bei tvarka neapskundė, arba kai skundą nagrinėjančios institucijos sprendimas, nepripažįstantis mokesčių administratoriaus veiksmų neteisėtais, yra galutinis;

6) mokestinių prievolių vykdymo užtikrinimo, mokesčių teisės pažeidimų prevencijos, trečiųjų asmenų informavimo ir jų teisėtų interesų apsaugos užtikrinimo tikslais centrinio mokesčių administratoriaus interneto svetainėje centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka skelbiami šie duomenys:

a) juridinių asmenų duomenys: juridinio asmens teisinė forma ir jo pavadinimas, juridinio asmens teisinis statusas ir šio teisinio statuso galiojimo pradžios data, juridinio asmens identifikacinis numeris, juridinio asmens interneto svetainės adresas (jeigu juridinis asmuo turi interneto svetainę). Šie juridinių asmenų duomenys gaunami iš Juridinių asmenų registro ir skelbiami tol, kol juridinis asmuo išregistruojamas iš Juridinių asmenų registro. Kai mokesčių mokėtojas yra ne fizinis ar juridinis asmuo, o investicijų fondas ar pensijų fondas, kuriam mokesčių įstatymuose nustatytos atitinkamos mokestinės prievolės, *mutatis mutandis* taikomos šio punkto nuostatos;

b) informacija apie mokesčių mokėtoją – juridinį asmenį arba individualia veikla užsiimančią fizinį asmenį, kuris neatitinka minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų: minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų neatitinkančio juridinio asmens identifikacinis kodas, juridinio asmens pavadinimas, minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų neatitinkančio individualia veikla užsiimančio fizinio asmens vardas ir pavardė, individualios veiklos vykdymo patvirtinimo dokumento numeris, informacija apie veiklos vykdymo teritoriją (vietą), laikotarpis, kuriuo mokesčių mokėtojas bus laikomas neatitinkančiu minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų. Duomenų skelbimo laikotarpis – terminas, iki kada asmuo laikomas neatitinkančiu minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų;

c) duomenys apie visus asmenis, kurie yra pridėtinės vertės mokesčio mokėtojai, ir fizinius asmenis, vykdančius individualią veiklą: visais atvejais skelbiama informacija apie tai, kokiai mokesčių mokėtojų grupei priskiriamas konkretus mokesčių mokėtojas; jeigu pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo statusą turi juridinis asmuo, papildomai skelbiamas juridinio asmens – pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo kodas ir šio kodo galiojimo pradžios data; jeigu pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo statusą turi fizinis asmuo, papildomai skelbiami šie fizinio asmens

duomenys: fizinio asmens, kuris yra pridėtinės vertės mokesčio mokėtojas, vardas ir pavardė, pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo kodas ir data, nuo kada mokesčių mokėtojas yra pridėtinės vertės mokesčio mokėtojas; jeigu vykdoma individuali veikla, papildomai skelbiami šie duomenys: fizinio asmens vardas, pavardė, individualios veiklos pažymos numeris, informacija apie individualios veiklos rūšį, o jeigu išduotas verslo liudijimas, papildomai skelbiami šie duomenys: verslo liudijimo galiojimo data, veiklos, kuria verčiamasi turint verslo liudijimą, kodas, verslo liudijimo numeris, veiklos, kuria verčiamasi turint verslo liudijimą, pavadinimas ir vykdymo teritorija. Šie duomenys skelbiami tol, kol asmuo, kuris yra pridėtinės vertės mokesčio mokėtojas, netenka pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo statuso, o kai vykdoma individuali veikla, – kol asmuo nutraukia individualią veiklą;

7) mokestinių prievolių vykdymo užtikrinimo, trečiųjų asmenų teisėtų interesų apsaugos užtikrinimo, mokesčių teisės pažeidimų prevencijos tikslais centrinio mokesčių administratoriaus interneto svetainėje centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka skelbiami šie duomenys apie paramos gavėjo statusą įgijusius asmenis (turinčius paramos gavėjo ar meno kūrėjo, turinčio paramos gavėjo statusą, teisinį statusą): juridinio asmens pavadinimas, fizinio asmens vardas ir pavardė, paramos gavėjo statuso suteikimo data, paramos gavėjo identifikacinis numeris (išskyrus fizinio asmens kodą) ir savivaldybė, kurioje yra (veikia) šis paramos gavėjas, individualios veiklos vykdymo patvirtinimo dokumento (individualios veiklos pažymos, verslo liudijimo) numeris, informacija apie tai, ar fizinis asmuo turi pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo statusą, informacija apie tai, kokiai mokesčių mokėtojų grupei priskiriamas konkretus mokesčių mokėtojas. Šie duomenys skelbiami tol, kol asmuo netenka paramos gavėjo statuso;

8) kita pagal Lietuvos Respublikos įstatymus paslaptimi nelaikoma informacija.“

10 straipsnis. 39 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 39 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytos institucijos pateiktą informaciją naudoja apmokestinimo, taip pat teisės pažeidimų mokesčių srityje tyrimo tikslais. Mokesčių administratorius gali duoti rašytinį sutikimą užsienio valstybių mokesčių administracijoms (kompetentingoms institucijoms) perduoti jo pateiktą informaciją tų užsienio valstybių teismams ar kitiems subjektams, taip pat trečiųjų valstybių mokesčių administracijoms (kompetentingoms institucijoms), jei tokia galimybė numatyta Lietuvos Respublikos sudarytose tarptautinėse sutartyse, susitarimuose ar Europos Sąjungos teisės aktuose ir jeigu tokia informacija reikalinga šių subjektų funkcijoms atlikti.“

11 straipsnis. 40¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 40¹ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„40¹ straipsnis. Minimalūs patikimo mokesčių mokėtojo kriterijai

1. Laikoma, kad mokesčių mokėtojas – juridinis asmuo arba individualia veikla užsiimantis fizinis asmuo – atitinka minimalius patikimo mokesčių mokėtojo kriterijus, kai:

1) juridiniam asmeniui arba individualia veikla užsiimančiam fiziniui asmeniui per paskutinius 3 metus iki jo vertinimo dienos įsigaliojusiu sprendimu pagal šį Įstatymą ar specialiuosius mokesčių įstatymus nebuvo skirta bauda už pajamų neįtraukimą į apskaitą, įsigaliojusiu sprendimu nebuvo skirta bauda už į apskaitą neįtraukto darbo užmokesčio mokėjimą, įsigaliojusiu sprendimu nebuvo skirta bauda už nepagrįstą pridėtinės vertės mokesčio atskaitą ir (arba) leidžiamų atskaitymų didinimą dėl į apskaitą įtrauktų apskaitos dokumentų, kuriuose įformintos tikrovėje nevykdytos arba kitomis, negu nurodyta, sąlygomis vykdytos ūkinės operacijos, įsigaliojusiu sprendimu nebuvo skirta bauda už juridinio asmens vadovo ar kitų atsakingų asmenų arba individualia veikla užsiimančio asmens privačių poreikių tenkinimą juridinio asmens lėšomis arba su individualia veikla susijusiomis lėšomis, įsigaliojusiu sprendimu nebuvo skirta bauda už paramos panaudojimą ne pagal paskirtį ir dėl bent vieno iš padarytų šių pažeidimų nebuvo apskaičiuota daugiau kaip 15 000 eurų mokesčių ir

2) darbdavys ar kitas atsakingas asmuo per paskutinius 3 metus iki jo vertinimo dienos įsigaliojusiu sprendimu nebuvo baustas už nelegalų darbą, ir

3) juridinis asmuo ir (ar) jo vadovas arba individualia veikla užsiimantis asmuo per paskutinius 3 metus iki jo vertinimo dienos priimtu ir įsiteisėjusiu apkaltinamuoju nuosprendžiu nebuvo nuteistas už sukčiavimą, neteisėtą praturtėjimą, nusikalstamą veiką ekonomikai ir verslo tvarkai, nusikalstamą veiką finansų sistemai, ir

4) juridinio asmens vadovui ar kitam atsakingam asmeniui arba individualia veikla užsiimančiam asmeniui per paskutinius vienus metus iki jo vertinimo dienos nebuvo paskirta 1 500 eurų ar didesnė bauda už padarytą administracinį nusižengimą, numatytą Administracinių nusižengimų kodekso 96¹, 99, 127, 132, 134, 137, 143, 150, 151, 158, 159, 160, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 170, 171, 172, 173, 174, 176, 187, 188, 188¹, 188³, 190, 192, 193, 198, 205, 207, 207¹, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 218, 223, 362¹, 505 straipsniuose.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų fizinio asmens duomenų, kuriems taikytinas 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), valdytoja yra Valstybinė mokesčių inspekcija, šie duomenys tvarkomi ir naudojami šio įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 7, 9, 10, 11, 16, 17 ir 19 punktuose bei 26 straipsnio 1 dalies 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11 ir 12 punktuose nurodytoms mokesčių administratoriaus funkcijoms atlikti ir 33 straipsnyje nurodytoms teisėms įgyvendinti, taip pat siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio nuostatų, reglamentuojančių tiekėjo pašalinimo iš pirkimo procedūros pagrindus, įgyvendinimą bei siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo 13 straipsnio nuostatų, reglamentuojančių paramos gavėjo statuso suteikimą ir panaikinimą, įgyvendinimą. Fizinio asmens duomenų tvarkymo terminas yra 10 metų.

3. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos asmenims, nurodytiems Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje.“

12 straipsnis. 40¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 40¹ straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) juridinio asmens vadovui ar kitam atsakingam asmeniui arba individualia veikla užsiimančiam asmeniui per paskutinius vienus metus iki jo vertinimo dienos nebuvo paskirta 1 500 eurų ar didesnė bauda už padarytą administracinį nusižengimą, numatytą Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 95, 96¹, 99, 127, 132, 134, 137, 142, 143, 150, 151, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 176, 187, 188, 188¹, 188³, 189, 190, 191, 192, 193, 195, 198, 205, 207, 207¹, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 218, 223, 362¹, 505, 546 straipsniuose.“

13 straipsnis. Įstatymo papildymas 61³ straipsniu

Papildyti Įstatymą 61³ straipsniu:

„61³ straipsnis. Platformų operatorių teikiama informacija

1. Duomenis teikiantys platformų operatoriai privalo kaupti ir kartą per metus Valstybinei mokesčių inspekcijai pateikti informaciją apie platformas naudojančių pardavėjų pajamas, gaunamas iš tam tikros veiklos, kurią vykdyti buvo sudarytos sąlygos platformoje, atliktus sandorius ir kitą informaciją, susijusią su mokesčių apskaičiavimu ir deklaravimu, išskyrus šio įstatymo nustatytus atvejus (toliau – informacija apie pardavėjus).

2. Šiame straipsnyje:

1) platformos operatoriumi laikomas subjektas, kuris su pardavėjais sudaro naudojimosi platforma ar jos dalimi sutartį;

2) duomenis teikiančiu platformos operatoriumi laikomas platformos operatorius, kuris atitinka bent vieną iš šių sąlygų:

a) jis yra Lietuvos apmokestinamasis vienetas;

b) jis yra įsisteigęs pagal Lietuvos Respublikos įstatymus;

- c) jo nuolatinis valdymo organas yra Lietuvos Respublikoje;
- d) jis turi nuolatinę buveinę Lietuvos Respublikoje;
- e) jis yra užsienio, išskyrus Europos Sąjungos valstybės nares, platformos operatorius, kuris sudaro sąlygas pardavėjams vykdyti tam tikrą veiklą Europos Sąjungoje (toliau – užsienio platformos operatorius);

3) platforma laikoma bet kokia programinė įranga, įskaitant interneto svetainę arba jos dalį, ir taikomosios programos (įskaitant mobiliąsias programas), kuriomis gali naudotis platformos naudotojai ir kuriomis pardavėjai gali susisiekti su kitais platformos naudotojais, siekdami vykdyti tam tikrą veiklą. Platforma taip pat laikoma bet kokia su tam tikra veikla susijusi atlygio rinkimo ir mokėjimo priemonė. Platforma neapima programinės įrangos, kuria sudaroma galimybė tik tvarkyti su tam tikra veikla susijusius mokėjimus, tam tikrą veiklą įtraukti į skelbiamų veiklų sąrašus arba ją reklamuoti, nukreipti arba persiųsti platformos naudotojus į platformą;

4) pardavėju laikomas platformos naudotojas, kuris, neatsižvelgiant į tai, ar jis fizinis asmuo, ar subjektas, yra užsiregistravęs platformoje ir vykdo tam tikrą veiklą arba kuriam sumokamas arba įskaitomas su tam tikra veikla susijęs atlygis;

5) tam tikra veikla laikoma veikla, už kurią pardavėjui mokamas atlygis arba įskaitomas bet kokios rūšies užmokestis, kurio suma yra žinoma arba pagrįstai galima manyti, kad yra žinoma, platformos operatoriui, kurios pardavėjas nevykdo kaip platformos operatoriaus darbuotojas ar susijęs platformos operatoriaus subjektas ir kuri priskiriama vienai iš šių veiklų:

- a) nekilnojamojo turto nuoma;
- b) asmeninės paslaugos;
- c) prekių pardavimas;
- d) transporto priemonių nuoma;

6) asmenine paslauga laikoma paslauga, kurią teikdami vienas ar keli nepriklausomai arba subjekto vardu veikiantys fiziniai asmenys atlieka darbą tam tikrą laiką arba kol įvykdo užduotį ir kuri platformos naudotojo užsakymu teikiama arba internetu, arba fiziškai ne internetu po to, kai buvo sudarytos sąlygos tą paslaugą teikti naudojantis platforma;

7) subjektu laikomas juridinis asmuo arba bet kurios kitos teisinės ir (arba) veiklos formos asmuo, išskyrus fizinį asmenį.

3. Pradėdamas platformos operatoriaus veiklą, duomenis teikiantis užsienio platformos operatorius privalo būti užsiregistravęs centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka. Jeigu duomenis teikiantis užsienio platformos operatorius nevykdo pareigos registruotis arba jeigu jo registracija buvo panaikinta, Europos Sąjungos valstybės narės koordinuoja veiksmus, kuriais siekiama užtikrinti registravimosi ir informacijos teikimo reikalavimų vykdymą, be kita ko, neleisti duomenis teikiančiam užsienio platformos operatoriui veikti Europos Sąjungoje. Europos Sąjungos valstybėms narėms koordinuotai sutarus, Valstybinė mokesčių inspekcija atlieka poveikio vertinimą ir priima sprendimą, kuriuo duoda interneto prieigos paslaugų teikėjams privalomą nurodymą panaikinti galimybę pasiekti duomenis teikiančio užsienio platformos operatoriaus interneto svetainę iki tol, kol užsienio platformos operatorius įvykdo pareigą užsiregistruoti arba iš naujo užsiregistruos, jeigu jo registracija buvo panaikinta. Priėmusi šį sprendimą Valstybinė mokesčių inspekcija kreipiasi į Vilniaus apygardos administracinę teisumą su prašymu patvirtinti sprendimą. Prašyme dėl sprendimo patvirtinimo turi būti nurodytas įtariamą pažeidimą padariusio platformos operatoriaus pavadinimas, jeigu jis žinomas, įtariamo pažeidimo pobūdis ir veiksmai, kuriuos numatoma atlikti, interneto svetainės, prie kurios prašoma panaikinti prieigą, tikslus adresas. Vilniaus apygardos administraciniame teisme Valstybinės mokesčių inspekcijos prašymas dėl sprendimo patvirtinimo ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo gavimo dienos išsprendžiamas teisėjo rezoliucija, kuri neskundžiama. Valstybinės mokesčių inspekcijos sprendimas vykdomas tik jį patvirtinus. Šis patvirtintas sprendimas taip pat paskelbiamas Valstybinės mokesčių inspekcijos interneto svetainėje.

4. Jeigu duomenis teikiantis platformos operatorius, išskyrus užsienio platformos operatorių, nevykdo pareigos teikti informaciją apie pardavėjus pagal šį straipsnį, Valstybinė mokesčių inspekcija po dviejų iš eilės priminimų, ne vėliau kaip per 90 dienų, bet ne anksčiau kaip po 30 dienų nuo antrojo priminimo, priima sprendimą, kuriuo duoda interneto prieigos paslaugų teikėjams privalomą nurodymą panaikinti galimybę pasiekti platformos operatoriaus interneto svetainę, kol platformos operatorius pašalins pažeidimą. Šis sprendimas turi būti patvirtintas Vilniaus apygardos administracinio teismo šio straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka. Šis sprendimas vykdomas tik jį patvirtinus. Patvirtintas sprendimas taip pat paskelbiamas Valstybinės mokesčių inspekcijos interneto svetainėje.

5. Duomenis teikiantis platformos operatorius privalo užtikrinti informacijos apie pardavėjus kaupimą, jos tikrinimą ir pateikimą Valstybinei mokesčių inspekcijai. Jeigu pardavėjas, gavęs duomenis teikiančio platformos operatoriaus prašymą pateikti informaciją ir 2 kartus iš eilės įspėtas dėl nepateiktos informacijos, per 60 dienų nuo pirmojo įspėjimo gavimo dienos nepateikia reikalaujamos informacijos, duomenis teikiantis platformos operatorius privalo panaikinti pardavėjo paskyrą ir neleisti pardavėjui iš naujo registruotis platformoje arba sustabdyti atlygio pardavėjui mokėjimą, kol pardavėjas pateiks prašomą informaciją.

6. Duomenis teikiantys platformų operatoriai privalo kaupti informaciją apie veiksmus, kurių ėmėsi įgyvendindami šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus, susijusius su informacijos apie pardavėjus kaupimu, tikrinimu ir teikimu Valstybinei mokesčių inspekcijai, ir saugoti šią informaciją 5 metus nuo kalendorinių metų, kuriais tie veiksmai vykdomi, pabaigos.

7. Duomenis teikiantys platformų operatoriai privalo pardavėjus informuoti apie atlygį, apie kurį pranešta Valstybinei mokesčių inspekcijai.

8. Šio straipsnio nuostatos netaikomos platformų operatoriams, kurių platformos verslo modelis yra toks, kad jie neturi praneštinės informacijos apie pardavėjus, taip pat užsienio platformų operatoriams, kai automatiškai keičiamasi informacija apie pardavėjus pagal tarptautines sutartis ar susitarimus.

9. Nereikalaujama, kad duomenis teikiantis platformos operatorius pateiktų informaciją apie šiuos pardavėjus: Vyriausybės subjektą (įskaitant Vyriausybę, politinį padalinį arba valstybės subjektą), subjektą, kurio akcijomis reguliariai prekiaujama pripažintoje vertybinių popierių rinkoje arba kuris susijęs su subjektu, kurio akcijomis reguliariai prekiaujama pripažintoje vertybinių popierių rinkoje, subjektą, kuriam platformos operatorius per metus daugiau kaip 2 000 kartų sudarė sąlygas vykdyti nekilnojamojo turto nuomą arba kuriam platformos operatorius mažiau kaip 30 kartų sudarė sąlygas vykdyti prekių pardavimą ir kuriam per metus sumokėta arba įskaityta atlygio suma neviršija 2 000 eurų.¹⁰ Centrinis mokesčių administratorius, atsižvelgdamas į Direktyvos 2011/16/ES ir Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ar susitarimuose dėl automatinės informacijos apie platformose vykdomas veiklas mainų nuostatas, nustato šio straipsnio reikalavimų vykdymą, be kita ko, detalizuoja, kada platformų operatoriams nereikia teikti informacijos, taip pat apie kuriuos pardavėjus nereikia teikti informacijos Valstybinei mokesčių inspekcijai, nustato duomenis teikiančių platformų operatorių atliekamas procedūras, kuriomis siekiama nustatyti pardavėjus, informacijos teikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai tvarką, privalomos pateikti informacijos apie pardavėjus apimtį, duomenis teikiančio užsienio platformos operatoriaus registravimosi ir išregistravimo atvejus, tvarką ir terminus, taisykles, kuriomis duomenis teikiantys platformų operatoriai įpareigojami pardavėjus informuoti apie atlygį, apie kurį pranešta Valstybinei mokesčių inspekcijai.“

14 straipsnis. 87 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 87 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Mokesčių administratorius, per šio straipsnio 7 dalyje nurodytą terminą negrąžinęs mokesčio permokos sumos, mokesčių mokėtojo naudai skaičiuoja palūkanas, kurių dydis lygus šio Įstatymo 88 straipsnio 5 dalyje nustatytoms palūkanoms, mokamoms pagal mokestinės

paskolos sutartis, iki ši mokesčio permoka bus mokesčių mokėtojai grąžinta. Mokesčių mokėtojo naudai palūkanos neskaičiuojamos, kai vykdomos dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo procedūros, numatytos Lietuvos Respublikos sudarytose ir taikomose dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse, Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatyme, Konvencijoje 90/436/EEB dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną arba Daugiašalėje konvencijoje. Šiuo atveju palūkanos neskaičiuojamos laikotarpiu nuo kreipimosi dėl dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo procedūrų iki šių procedūrų pabaigos, tačiau jeigu pasibaigus dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo procedūroms mokesčių mokėtojo prievolė sumažėja, jam proporcingai grąžinamos visos, jei jų buvo, sumokėtos ar išieškotos baudų, delspinigių ar palūkanų pagal mokesstinės paskolos sutartį sumos.“

15 straipsnis. 104² straipsnio pakeitimas

Pakeisti 104² straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Nurodymas atsiskaityti negrynaisiais pinigais gali būti duodamas, jeigu mokesčių mokėtojas arba mokesčių mokėtojo – juridinio asmens vadovas ar jo įgaliotas asmuo, veikdamas to juridinio asmens naudai arba interesais, buvo pripažinti kaltais arba jiems buvo paskirta administracinė nuobauda dėl apgaulingo ar aplaidaus apskaitos tvarkymo, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimo ir (ar) jo realizavimo, nelegalaus darbo, darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos pažeidimo, lėšų ir materialinių vertybių apskaitos taisyklių pažeidimo, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną, turtą ar jų naudojimą pateikimo ir teistumas neišnykęs ir nepanaikintas arba nuo tos dienos, kurią pasibaigia administracinės nuobaudos vykdymas, nėra praėję daugiau kaip vieni metai, taip pat kai mokesčių administratorius vykdo mokesčių mokėtojo mokesstinės nepriemokos priverstinį išieškojimą.“

16 straipsnis. 126 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 126 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Tais atvejais, kai į mokesčių mokėtojo turėtas išlaidas bei kitus mokėjimus, taip pat turto ir pajamų įsigijimo teisėtumą pagrindžiančius šaltinius nėra galimybės atsižvelgti, kadangi dokumentuose trūksta teisės aktuose numatytos informacijos (duomenų) ir (arba) mokesčių administratorius pagal šiuos dokumentus negali tiksliai identifikuoti juose nurodytų asmenų arba, mokesčių administratoriaus duomenimis, tokie asmenys neegzistuoja, mokesčių administratorius leidžia mokesčių mokėtojui centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka papildyti minėtus dokumentus trūkstama informacija (duomenimis). Šios nuostatos neriboja šio Įstatymo 69 straipsnio 2 dalies taikymo galimybių.“

17 straipsnis. 139 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 139 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„139 straipsnis. Baudos už mokesčių įstatymų pažeidimus

1. Jeigu mokesčių administratorius mokesčio patikrinimo metu nustato, kad mokesčių mokėtojas neapskaičiavo nedeklaruojamo (įskaitant muitinės deklaracijose apskaičiuojamą mokesį) ar nedeklaravo deklaruojamo mokesčio arba neteisėtai pritaikė mažesnę mokesčio tarifą ir dėl šių priežasčių mokėtiną mokesį neteisėtai sumažino, mokesčių mokėtojui priskaičiuojama trūkstama mokesčio suma ir skiriama nuo 20 iki 100 procentų šios trūkstamos mokesčio sumos dydžio bauda, jei atitinkamo mokesčio įstatymas nenustato kitaip.

2. Skirdamas konkrečią baudą, jos dydį mokesčių administratorius nustato vadovaudamasis šio Įstatymo 140 straipsnyje nustatytais baudų skyrimo taisyklėmis.

3. Mokesčių mokėtojui, kuriam už to paties mokesčio įstatymo pažeidimą pagal šį Įstatymą ar specialųjį mokesčio įstatymą per trumpesnę negu šio Įstatymo 68 straipsnio 4 dalyje nustatytą mokesčių apskaičiavimo ir perskaičiavimo senaties terminą jau buvo paskirta bauda, šio Įstatymo 140 straipsnyje nustatyta tvarka apskaičiuota bauda didinama dvigubai.

4. Šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytos baudos netaikomos, kai mokesčių mokėtojas per mokesčio įstatyme nustatytą terminą nepateikė mokesčio deklaracijos arba kai po mokesčio

deklaracijos pateikimo mokesčių administratoriui pastebėjo, kad deklaravo per mažai mokesčio, tačiau iki mokesčių administratoriaus pavedimo patikrinti asmenį išrašymo dienos pateikė mokesčio deklaraciją, o klaidų taisymo atveju – ją patikslino ir pateikė mokesčių administratoriui. Šios dalies nuostatos taip pat taikomos muitinės deklaracijose apskaičiuojamiems mokesčiams.

5. Biudžetinėms įstaigoms, taip pat Lietuvos bankui šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytos baudos neskiriamos. Šių įstaigų vadovai ir už apskaitos tvarkymą atsakingi asmenys, pažeidę mokesčių įstatymų reikalavimus, atsako pagal Administracinių nusižengimų kodeksą arba pagal Baudžiamąjį kodeksą.“

18 straipsnis. 140 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 140 straipsnio 2 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„2. Mokesčių administratorius už mokesčių įstatymų pažeidimus skiria asmenims baudas, vadovaudamasis teisingumo, protingumo kriterijais ir neviršydamas šio Įstatymo 139 straipsnio 1 dalyje nustatyto skirtinos baudos dydžio, o jeigu skirtinos baudos dydis nustatytas specialiajame mokesčio įstatyme, – neviršydamas jame nustatyto skirtinos baudos dydžio, atsižvelgdamas į:“.

2. Pakeisti 140 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Asmens atsakomybę sunkinančios aplinkybės yra šios:

1) pažeidimas padarytas asmeniui siekiant gauti mokestinę naudą;
2) mokesčių mokėtojas nevykdo savo pareigų apskaičiuoti mokestį, bendradarbiauti su mokesčių administratoriumi, tvarkyti apskaitą, saugoti apskaitos ar kitus dokumentus ar šias pareigas vykdo netinkamai, taip pat nesilaiko kitų apskaitą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir dėl to mokesčių administratorius neturi galimybių apskaičiuoti mokėtinų mokesčių įprastine, t. y. specialiojo mokesčio įstatymo nustatyta, tvarka;

3) kai mokesčių mokėtojas mokesčių administratoriaus nurodytu laiku nepateikia mokesčių administratoriui tinkamų dokumentų apie sandorių ar ūkinių operacijų vertę arba pateikia netinkamus dokumentus ir mokesčių administratorius koreguoja sandorių ar ūkinių operacijų vertę, taikydamas Pelno mokesčio įstatymo 40 straipsnį arba Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 15 straipsnį;

4) mokesčių mokėtojas mokestinio patikrinimo metu vengia bendradarbiauti su mokesčių administratoriumi ir teikti jam aktualią informaciją, dokumentus (jų kopijas) ar paaiškinimus;

5) dėl mokesčių mokėtojo veiksmų ar neveikimo padaryta didelė žala valstybės biudžetui, kai nesumokėtų mokesčių dydis viršija 500 bazinių socialinių išmokų dydį, galiojantį priimančiam sprendimui dėl patikrinimo akto tvirtinimo;

6) į apskaitą įtraukti juridinės galios neturintys apskaitos dokumentai arba juridinę galią turintys apskaitos dokumentai, kuriuose užfiksuotos ūkinės operacijos realiai neįvyko arba įvyko kitomis, negu nurodyta, sąlygomis;

7) kai šio Įstatymo nustatyta tvarka mokesčių administratorius mokestinio patikrinimo metu nustato nesumokėtą mokesčių sumą ir ši suma priskaičiuojama dėl mokesčių administratoriaus mokestinio patikrinimo metu nustatytų mokesčių mokėtojo pajamų, kurių gavimo šaltinių mokesčių mokėtojas negali pagrįsti.“

3. Pakeisti 140 straipsnio 5 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) mokesčių administratorius pasirenka skiriamos konkrečios baudos dydį, skaičiuodamas nuo jos vidurkio, kuris apskaičiuojamas šio Įstatymo 139 straipsnio 1 dalyje (ar specialiajame mokesčio įstatyme) nurodytos trūkstamos mokesčio sumos dydžio baudos minimalų ir maksimalų dydžius sudedant ir gautą rezultatą padalijant pusiau;“.

4. Papildyti 140 straipsnį 6 dalimi:

„6. Mokesčių įstatymus solidariai pažeidusiems asmenims muitinė kiekvienam pažeidėjui skiria individualią baudą, kurios dydis siekia 60 procentų vidutinio pagal šio Įstatymo 139 straipsnį apskaičiuoto baudos dydžio, padalyto iš mokesčių įstatymus solidariai pažeidusių asmenų skaičiaus ir patikslinto atsižvelgus į šio Įstatymo 139 straipsnio 2–5 dalių nuostatas.“

Bendras skiriamos baudos dydis turi atitikti šio Įstatymo 139 straipsnio 1 dalyje nustatytą skirtinos baudos dydį, o jeigu skirtinos baudos dydis nustatytas specialiajame mokesčio įstatyme, – jame nustatytą skirtinos baudos dydį. Jeigu bendras mokesčių įstatymus solidariai pažeidusiems asmenims skirtinos baudos dydis viršija šio Įstatymo 139 straipsnio 1 dalyje ar specialiajame mokesčio įstatyme nustatytą maksimalų skirtinos baudos dydį, šis dydis proporcingai mažinamas kiekvienam mokesčių įstatymus solidariai pažeidusiam asmeniui.“

19 straipsnis. 164 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 164 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Tais atvejais, kai dokumentų įteikti šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytais būdais mokesčių mokėtojai neįmanoma (mokesčių mokėtojas (jo atstovas) nerandamas arba duomenų apie mokesčių mokėtojo adresą nėra atitinkamame registre), mokesčių administratorius, siekdamas įteikti dokumentus, centrinio mokesčių administratoriaus interneto svetainėje paskelbia pranešimą (pranešime nurodomas juridinio asmens pavadinimas, juridinio asmens identifikacinis kodas, fizinio asmens vardas, pavardė, individualios veiklos vykdymo patvirtinimo dokumento (individualios veiklos pažymos, verslo liudijimo) numeris, kvietimo atvykti priežastis; kai mokesčių mokėtojas yra investicijų fondas ir (ar) pensijų fondas, šios nuostatos *mutatis mutandis* taikomos tiems investicijų fondų ir (ar) pensijų fondų atsakingiems asmenims ar kitiems asmenims, kurie pagal specialiuosius mokesčių įstatymus privalo vykdyti atitinkamas šio mokesčio mokėtojo mokestines prievoles), kuriame mokesčių mokėtojai (jo atstovai) per nustatytą terminą (ne trumpesnę kaip 5 dienos ir ne ilgesnę nei 20 dienų nuo pranešimo paskelbimo dienos) pasiūloma atvykti pas mokesčių administratorių atsiimti atitinkamo dokumento šio straipsnio 1 dalyje nurodytu būdu. Jeigu mokesčių mokėtojas per nustatytą terminą neatvyksta, dokumentas laikomas įteiktu minėto pranešimo paskelbimo centrinio mokesčių administratoriaus interneto svetainėje dieną. Šioje dalyje nurodytų procedūrų mokesčių administratorius neprivalo taikyti, jeigu mokesčių mokėtojai įteiktinas centrinio mokesčių administratoriaus sprendimas priimtas išnagrinėjus mokesčių mokėtojo skundą dėl vietos mokesčių administratoriaus priimto sprendimo. Pranešime nurodytų duomenų skelbimo laikotarpis – ne ilgesnis nei pranešime nurodytas laikotarpis mokesčių mokėtojai atvykti pas mokesčių administratorių.“

20 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

Pakeisti Įstatymo priedo 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2. 2011 m. vasario 15 d. Tarybos direktyva 2011/16/ES dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje ir panaikinanti Direktyvą 77/799/EEB su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2021 m. kovo 22 d. Tarybos direktyva (ES) 2021/514.“

21 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 2, 4 straipsnius, 8 straipsnio 3 dalį, 12, 13 ir 20 straipsnius ir šio straipsnio 4 dalį, įsigalioja 2023 m. gegužės 1 d.

2. Šio įstatymo 8 straipsnio 3 dalis įsigalioja 2023 m. lapkričio 1 d.

3. Šio įstatymo 12, 13 ir 20 straipsniai įsigalioja 2023 m. sausio 1 d.

4. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininkas iki 2023 m. balandžio 30 d. priima šio įstatymo, išskyrus šio įstatymo 8 straipsnio 3 dalį ir 13 straipsnį, įgyvendinamuosius teisės aktus, iki 2023 m. spalio 31 d. – šio įstatymo 8 straipsnio 3 dalies nuostatų įgyvendinamuosius teisės aktus, iki 2022 m. spalio 31 d. – šio įstatymo 13 straipsnio nuostatų įgyvendinamuosius teisės aktus.

5. Iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos susidariusios mokestinės prievolės dėl įmokų į Garantinį fondą ir socialinio mokesčio baigiamos administruoti pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nuostatas, galiojusias iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

6. Iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos padarytų Mokesčių administravimo įstatymo pažeidimų tyrimui ir baudų už šiuos pažeidimus skyrimui taikomos iki 2023 m. balandžio 30 d. galiojusios Mokesčių administravimo įstatymo 139 ir 140 straipsnių nuostatos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas